

IN SLAAP GEVANGEN

CAMILLA GREBE BIJ UITGEVERIJ CARGO

De minnares
Dagboek van mijn verdwijning

Camilla Grebe

In slaap gevangen

Vertaald door Ydelet Westra

2020

AMSTERDAM

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2018 Camilla Grebe

Copyright Nederlandse vertaling © 2020 Ydelet Westra

Oorspronkelijke titel *Dvalan*

Oorspronkelijke uitgever Wahlström & Widstrand, Stockholm

Omslagontwerp bij Barbara

Omslagbeeld Shutterstock

Foto auteur Ulrica Zwenger

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede

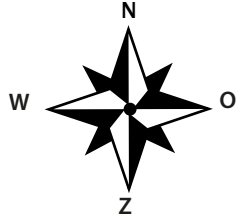
Druk GGP Media GmbH, Pößneck

ISBN 978 94 031 7690 1

NUR 305

uitgeverijcargo.nl

Voor Marie

'It's funny how the colors of the real world only seem really real when you watch them on a screen.'

Anthony Burgess, A Clockwork Orange

MANFRED

We waren een vrij normaal gezin. Het was een ochtend als alle andere.

Zo'n ochtend waarvan je niet verwacht dat die enige betekenis kan hebben. Een van de vele onbeduidende dagen waaraan je geen belang toekent omdat je denkt dat ze geen verschil zullen maken. Gewoon nog een dag die doorgebracht en doorgekomen moest worden. Opgebracht en afgehandeld. Als een formulier dat moet worden ingevuld en voor vijf uur op de bus moet.

Afsaneh stond als eerste op, om Nadja pap te geven.

Ik hoorde haar voetstappen – licht, bijna aarzelend, terwijl ze van de hal naar de keuken sloop. Alsof ze over dun ijs liep. Daarna het gerammel, het ruisen van de kraan en het tikje van de steelpan die op het fornuis werd gezet. Tot slot het ritmische geschraap van de garde op het metaal toen ze de pappoeder met het water mengde.

Vanuit mijn bed – nog warm van Afsanehs lichaam – hoorde ik Nadja jammeren en hoesten in de naastgelegen kinderkamer.

Het waren de geluiden van een doodgewoon gezin: van de moeder, mijn jonge vrouw, te jong misschien – er waren in elk geval mensen die dat vonden –, en van mijn dochter. En de stilte nadat de drie oudere kinderen uitgevlogen waren en mijn ex-vrouw op een ochtend in het voorjaar, niet veel anders dan deze ochtend, ons huis had verlaten, met een koffer die zo zwaar was dat ze hem niet had kunnen

tillen als ze niet zo verschrikkelijk boos was geweest.

Maar dit dacht ik op dat moment allemaal niet, toen ik in bed lag, soezerig van de dromen van die nacht en de warmte van het bed. Pas achteraf krijgen dit soort kleine gebeurtenissen gewicht en betekenis.

Pas achteraf worden de trivialiteiten van het leven groter, krijgen ze tanden en achtervolgen ze je 's nachts.

Het was een ochtend als alle andere. Bovendien was het Nadja's derde verkoudheid in evenveel weken, en Afsaneh en ik waren doodop van het nachtwaken en geruststellen van onze dierbare, maar opstandige peuter.

We graptten erover – dat Nadja net een baby was als ze verkouden was. En volgens Afsaneh was het mijn eigen schuld, omdat ik er zelf voor gekozen had om na mijn vijftigste weer aan kinderen te beginnen.

Afsaneh deed de deur van de slaapkamer open.

Ze droeg Nadja op haar heup, en terwijl ze licht door haar knieën boog en Nadja wat hoger optilde om haar beter vast te kunnen houden, viel haar ochtendjas open en werd haar borst ontbloot, haar mooie borst, die, wonder boven wonder, van mij was geworden.

Ze vroeg of ik thuis kon blijven om voor Nadja te zorgen, en ik zei dat ik van plan was om even naar het Bureau te gaan.

Het Bureau was het politiebureau in Kungsholmen in Stockholm. Al ruim twintig jaar mijn werkplek en synoniem met mijn baan, de tredmolen. De plek waar ik moorden en andere ernstige misdrijven oploste. Waar ik me bezighield met de slechtste kanten van de mens, verschillende weerzinwekkende varianten van het menselijk gedrag, waar de rest van de bevolking zich verre van kon houden.

Hoe kon ik dat zo belangrijk vinden?

Laat ze elkaar maar afmaken, denk ik bij mezelf. Laat ze elkaar maar verkrachten en in elkaar slaan. Laat de drugs maar stromen en de buitenwijken 's nachts maar branden

als fakkels. Maar laat mij er alsjeblieft buiten.

Ik weet nog dat Afsaneh haar voorhoofd fronste toen ik zei dat ik naar het Bureau wilde. Ze herinnerde me eraan dat het Hemelvaartsdag was en vroeg wat er zo belangrijk was wat ik moest doen. Vervolgens legde ze geduldig uit dat ze met een van haar promovendi had afgesproken om te gaan koffiedrinken en dat ze me dat de dag ervoor tijdens het eten al twee keer had verteld.

En zo gingen we nog even door.

We zaten te bakkeleien over wie er thuis zou blijven om voor Nadja te zorgen, alsof dat belangrijk was. Op een onnadenkende en vermoeiende manier, zoals de meeste gezinnen op een doorsneeochtend in het veilige en welvarende Zweden.

Toen Afsaneh naar haar afspraak met de promovendus was gegaan en Nadja naast me in ons brede bed lag en haar snottelijke neusje op mijn wang drukte, voelde het eigenlijk best goed. Wat had ik vandaag nou op het Bureau te zoeken? De meeste collega's waren toch vrij en de doden konden best tot morgen wachten.

Ik weet het niet meer precies, maar ik denk dat ik wat opgeruimd heb. Mijn knie deed ontzettend veel pijn en ik nam een paar Voltaren. Misschien dat ik ook stiekem een paar sigaretten onder de afzuigkap heb gerookt. Nadja zat voor de televisie, en ik moest het geluid harder zetten om het lawaai van de wegwerkzaamheden op Karlavägen te overstemmen.

Mijn oudste dochter, Alba, belde vanuit Parijs om te vragen of ze geld kon lenen. Ik zei kalm maar beslist dat ze dat maar aan haar moeder moest vragen omdat ik haar deze maand al drieduizend kroon extra had toegestopt. Bovendien hadden haar broer en zus, Alexander en Stella, helemaal niets gekregen. Dat is toch niet rechtvaardig?

Rechtvaardigheid, wat een merkwaardig concept, achteraf bezien.

Op een gegeven moment was Nadja het televisiekijken zat

en bleef maar krijsen. Ik liep met haar door het huis en probeerde haar tevergeefs te kalmeren. Haar lijfje was gloeiend heet, dus ik gaf haar een paracetamol, ook al was Afsaneh daarop tegen – dat was ook iets waar we geregeld over zaten te bekvechten. Afsaneh vond dat je kinderen geen medicijnen mocht geven, tenzij ze op sterven lagen.

Misschien was het de paracetamol die Nadja rustiger maakte, of misschien was het de boterham die ik voor haar smeerde die het hem deed. Of misschien waren het de werkzaamheden op straat die haar uiteindelijk wisten af te leiden.

Ik zette haar op de vensterbank in de woonkamer, waar ze als betoverd naar de graafmachine stond te kijken, die drie verdiepingen onder ons langzaam de rijbaan opat, terwijl ze met haar puntige tongetje de boter van de boterham en het snot van haar bovenlip likte. We keuvelden wat over graafmachines, auto's, vrachtwagens en motoren. Over allerlei soorten voertuigen.

Nadja hield van alles wat een motor had en lawaai maakte – dat hadden Afsaneh en ik al snel geconstateerd.

Op dat moment moet Afsaneh vanuit het koffietentje hebben gebeld.

Ik zette Nadja, onder luid protest, op de grond en liep de hal in om ongestoord te kunnen praten – ons hele huis trilde door het kabaal van de wegwerkzaamheden.

Afsaneh vroeg hoe Nadja zich voelde, en ik zei dat het prima ging, dat ze een boterham had gegeten en dat het vast allemaal wel meeviel – ze at en dronk immers.

Ik zei natuurlijk niets over de paracetamol.

Toen we ophingen, voelde ik meteen dat er iets mis was. Het was alsof de lucht verdicht was, alsof die tegen me aan drukte, een tactiel voorgevoel van een dreigend gevaar. Een tel later besepte ik dat ik juist op de afwézigheid van iets reageerde.

Het was stil.

De wegwerkers waren aan het pauzeren, en het enige wat ik hoorde, was mijn eigen ademhaling.

Ik liep de woonkamer in om bij Nadja te gaan kijken, maar de kamer was leeg, op haar zuigfles na, die in een plas sap op de grond lag, en de berg speelgoed die ze die ochtend tevoorschijn had gehaald.

Misschien dat op dat moment mijn bezorgdheid werd gewekt, het oerinstinct waarover we allemaal beschikken, de neiging om je kind voor al het kwaad te behoeden.

Ik werd verblind door een zonnestraal, een felle streep licht die daar niet hoorde te zijn, om de simpele reden dat ons woonkamerraam in de schaduw ligt.

Ik draaide me om naar het licht, tuurde en keek de keuken in.

Het raam stond open en de zon werd in de ruit weerkaatst.

Toen realiseerde ik het me: Afsaneh had de dag ervoor de ramen gezeemd en moest de kinderbeveiliging vergeten zijn. Maar Nadja kon toch niet op de vensterbank klimmen en het raam openmaken? En waarom zou ze?

Op het moment dat ik de vraag voor mezelf formuleerde, wist ik waarom: de graafmachine, die vervloekte graafmachine.

Ik rende naar het open raam.

Ik rende, omdat dat het enige was wat ik kon doen. Ik rende, omdat je dat moet doen, omdat je geen keus hebt. Je mag je kind niet laten vallen, laten sterven. Dat is het enige in het leven wat je niet mag doen.

Met al het andere kun je wegkomen.

Buiten dansten de zonnestralen in het jonge groen van de bomen en beneden stonden de wegwerkers roerloos met een lege blik naar me te kijken. Een paar van hen renden met uitgestrekte armen naar het gebouw waarin we wonen.

Nadja hing aan de raamdorpel, en het merkwaardige was dat ze geen enkel geluid maakte, net als, naar verluidt, kinderen die verdrinken.

Haar vingertjes klampten zich aan de dorpel vast en ik wierp me op haar, want dat doe je. Je werpt je op je kind, je gaat voor ze door het vuur.

Je doet alles en een beetje meer.

En ik kreeg haar te pakken, ik voelde haar glibberige bo-
tervingertjes langzaam uit mijn hand glijden. Uit mijn grip,
als een glad stukje zeep.

Ze viel.

Mijn kind viel op straat en ik kon haar niet tegenhouden.

Ik had er een seconde eerder moeten zijn, dat was het enige wat nodig was geweest, ik had een extra meter moeten afleggen in de tijdspanne waarin de tijd stil leek te staan en de schreeuw van de stilte in mijn oren weerklonk.

In een ander leven, in een parallel bestaan, had ik haar misschien kunnen redden.

Maar mijn kind viel.

Ze viel van de derde verdieping naar beneden, op straat, en ik kon niets doen om dat te voorkomen.

We waren een vrij normaal gezin.

Het was een ochtend als alle andere, maar daarna was niets meer hetzelfde.

DEEL I

De vlucht

‘Maak je gereed en ga naar Nineve, die grote stad, om haar aan te klagen, want het kwaad dat ze daar doen is ten hemel schreiend.’ En Jona maakte zich gereed, maar vluchtte naar Tarsis, weg van de HEER.

Jona 1:2-3

SAMUEL

Ik had er precies tien dagen over gedaan om mijn leven te verkloten.

Ik kijk uit het raam.

Mijn kamer kijkt uit op een parkeerplaats. Daarachter kan ik de contouren van het Långbro-ziekenhuis zien, een voormalig psychiatrisch ziekenhuis, dat is verbouwd tot poenerige koopwoningen.

Vandaag pakken donkere wolken zich samen boven de gebouwen. Het lichtgroene gebladerte contrasteert met de violette wolken. Het gras om de parkeerplaats groeit weelderig. Het is al 11 juni, maar het is nog steeds ijskoud.

Ik hoor mijn moeder in de keuken rommelen.

Ze is supervermoeiend. En met ‘vermoeiend’ bedoel ik niet alleen dat ze de hele tijd loopt te zeuren over wat ik allemaal moet doen – werk zoeken, naar het arbeidsbureau gaan, de vaatwasser inruimen, de vaatwasser uitruimen en ga zo maar door – maar dat ze ongelooflijk bezorgd is. Die bezorgdheid vreet zich bij me naar binnen en bezorgt me jeuk over mijn hele lichaam, alsof er allemaal miertjes onder mijn huid kruipen.

Het lijkt niet tot haar door te willen dringen dat ik volwassen ben.

Een maand geleden ben ik achttien geworden, maar toch loopt ze de hele tijd als een irritante moederkloek achter me aan en wil ze precies weten wat ik doe.

Alsof ik haar fokking levenstaak ben.

Ik word er compleet gestoord van.

Ik denk dat ze zich veel beter zou voelen als ze ermee op-hield. Als ze me zou loslaten, een beetje maar. Steeds dat ge-zeur over wat ze allemaal voor mij heeft opgeofferd – waar-om gaat ze niet haar eigen leven leiden, nu het kan?

Alexandra, mijn vriendin, of eigenlijk het-meisje-met-wie-ik-naar-bed-ga, zegt dat haar moeder net zo is. Maar dat is niet waar. Sirpa volgt Alexandra niet door de stad, stalkt haar vrienden niet met telefoontjes en zoekt niet in haar zakken naar wiet of condooms.

Over condooms gesproken: ze zou toch blij moeten zijn als ze die vond? Dat willen alle ouders toch, dat hun kinde-ren het veilig doen? Want ik neem aan dat dat een van haar grote angsten is, dat ik iemand zwanger maak en net zo ie-mand word als zij.

Een alleenstaande ouder.

Of unieke ouder, zoals ze in de kerk van mijn moeder zeg-gen, waar ze zo slijmerig inclusief proberen te zijn dat iedere sukkel zich welkom voelt.

Mijn moeder en ik wonen in een driekamerflat in Ellen Keysgatan in Fruängen, geen slechte buitenwijk in het zui-den van Stockholm. Het is exact negentien minuten met de metro naar het Centraal Station, en negentien minuten van je leven verspillen is niet zo erg.

Hoewel?

Negentien minuten naar City en negentien minuten naar huis, dat is achtendertig minuten per dag. Als je dat elke dag doet, kom je op dertienduizend achthonderdzeventig minu-ten per jaar, wat neerkomt op tweehonderdeenendertig uur, oftewel bijna tien dagen.

Tien dagen van je leven verspild: dat is niet zo weinig, als je erover nadenkt.

Er kan, zoals bekend, veel gebeuren in tien dagen.

Het is belangrijk om eerst iets na te rekenen voordat je overhaaste conclusies trekt, bijvoorbeeld dat negentien

minuten met de metro niet veel voorstelt.

Wiskunde was het enige waarin ik goed was op school. Misschien ook in Zweeds, toen ik jonger was. Want ik hield van boeken lezen. Maar daar ben ik mee gekapt, je wilt toch niet met een boek in je hand in de metro worden gezien?

Maar met wiskunde was iets bijzonders. Ik hoefde er nooit hard voor te werken, ik zag de sommen als het ware voor me en wist het antwoord al voordat de rest zijn rekenmachientje had gepakt. En hoewel ik bijna nooit naar de les ging, kreeg ik van mijn wiskundeleraar in de tweede klas een tien.

Ik denk dat hij dat deed om me te stimuleren, maar toch ben ik van school gegaan. Ik zag het nut er niet van in.

Een beweging in mijn ooghoek wekt mijn aandacht. In de kooi op de grond maakt het mereljong – dat binnenkort geen jong meer is – een sprongetje. Hij pikt met zijn snavel tussen de zaadrestjes op de grond, stopt daar ineens mee, houdt zijn kopje schuin en kijkt me met zijn geel omrande kraaloogjes aan.

Merel. *Turdus merula*.

O ja, er is behalve wiskunde nog iets waar ik veel van weet: vogels. Als jongetje was ik bezeten van vogels. Daar ben ik mee gestopt.

Veel te nerdy.

Maar toen ik het mereljong in de container vond, móést ik het redden.

Ik kijk naar de vogel. Kijk naar zijn glanzende, zwarte verenkleed en heldergele snavel, waarmee hij met schokkerige bewegingen op de vloer pikt.

Ik voer hem zaad en vetbolletjes. Ik heb hem zelfs uit mijn hand leren eten, als een perfect afgericht huisdier.

Ik pak mijn mobieltje met mijn duim en wijsvinger. Kijk op Snapchat.

Liam heeft een filmpje gepost van een bierblikje dat ontploft. Het lijkt alsof het kapotgeschoten wordt, met Liams luchtdrukpistool of zo. Alexandra heeft een foto van zich-

zelf in bed gestuurd. Hoewel ze het dekbed tot haar neus heeft opgetrokken, kan ik aan haar ogen zien dat ze glimlacht. Om haar heen zie ik kloppende, felroze hartjes, die ze aan de foto heeft toegevoegd.

Ik ga naar WhatsApp: nog niks van Igor.

Het liefst zou ik nooit meer iets van hem willen horen, maar helaas heb ik het verkloot en daar moet ik nu voor boeten.

Tien dagen.

Zo lang duurde het om in Igors kleverige net verstrikt te raken. Even lang als een jaar lang elke dag met de metro van Fruängen naar City en terug.

Maar als ik heel eerlijk ben, is het al veel eerder begonnen. Mijn moeder zegt dat ik een slecht beoordelingsvermogen heb en me niet langer kan concentreren dan de tijd die het kost om een glas melk te drinken. Ze heeft het nooit direct tegen me gezegd, maar het is duidelijk dat ze denkt dat ik het van mijn vader heb. En aangezien ik hem nog nooit heb ontmoet, kan ik haar moeilijk tegenspreken.

Mijn moeder, daarentegen, heeft dat soort problemen natuurlijk niet.

In elk geval niet als ze me stalkt. Dan verliest ze nooit haar concentratie, dan geeft ze nooit op.

Ze lijkt wel een bloedhond.

De schoolpsycholoog heeft me naar de jeugdpsychiatrie gestuurd en die hebben me weer naar een specialist doorverwezen. Een stom wijf met zweterige handen, grote zilveren sieraden en zulke bruine tanden dat het leek alsof ze stront gegeten had.

Ik mocht haar meteen al niet.

Helemaal niet toen ze over een neuropsychiatrische aandoening begon. Ze kon geen diagnose bij me stellen, maar toch zou ik volgens haar concentratieproblemen hebben en een stoornis in mijn impulsbeheersing. Toen ze dat zei, ben ik gestopt met luisteren. Mijn moeder ook, want die wilde

niet erkennen dat ik ergens anders last van had behalve een slecht beoordelingsvermogen.

Een paar maanden later las ik in een roddelblad over een beroemdheid die heel blij was dat hij eindelijk een diagnose had gekregen – dat die alles verklaarde. Alsof hij gestoord wilde zijn, alsof die diagnose een coole leren jas was of een gave tatoeage, die hij aan iedereen wilde laten zien.

Hoe ben ik eigenlijk in deze shit beland?

Liam en ik gingen regelmatig naar City om te jatten. In eerste instantie vooral voor de lol. We pikten kleine dingen, zoals parfum en kleren. Maar al snel kwamen we erachter dat we elektronica – kleine harddisks, koptelefoons en draagbare luidsprekers – konden doorverkopen. Liam kocht een *booster bag* – een rugzak die gevoerd was met een paar lagen aluminiumfolie – van Janne op de sportschool, en toen was het een kwestie van bewakingscamera's ontwijken, de shit van de planken pakken, in de tas smijten, de deur uit lopen, op de metro stappen en negentien minuten later in Fruängen uitstappen.

Het was bijna te makkelijk.

We raakten er heel bedreven in, we werden nooit gepakt, en al snel begon de kelderbox van Liams moeder vol te raken. Het was veel werk om alle zoi op internet te slijten. Bovendien wilde mijn moeder weten waarom ik meer dan één mobieltje had en altijd naar mijn kamer ging als ik mijn telefoon opnam.

Dus begonnen we onze spullen aan een Tsjetsjeen te verkopen die Aslan heette, een vet enge gast met tatoeages op zijn face, die nooit glimlachte.

Aslan betaalde slecht, we kregen maar een kwart van wat we er op internet voor zouden hebben gevangen, maar hij kocht alles in één keer en stelde geen vragen.

Van het geld kochten we drank, sneakers, wiet en soms een paar gram coke. Een keer zijn we naar Stureplan gegaan om als een stelletje patzers schaaldieren in een restaurant te

gaan eten, maar meestal zaten we rustig te roken voor een goede film.

Overdag hingen we bij mij thuis en 's nachts bij Liam, omdat zijn moeder nachtdiensten in het Huddinge-ziekenhuis draaide.

We waren niemand tot last.

De winkels waren verzekerd, dus die kregen hun geld terug. En we pikten nooit iets van privépersonen, alleen van grote, rijke bedrijven, zoals de MediaMarkt en Elgiganten, die gewone mensen constant geld aftroggelden.

De wiet en de coke kochten we van een gast die Malte heette en vaak in de poolhal hing. Malte was lang en ziekelijk mager, had trillende handen en voor een dealer was hij ongewoon aardig.

Volgens mij was het Liam die vroeg of we hem met elektronica konden betalen. Maar Malte wreef alleen maar lachend in zijn knokige handen, waardoor we zijn gouden tanden zagen glinsteren, en zei dat dat niet hun business was. Maar, zei hij, als we gratis wilden roken konden we wel wat klusjes voor hem doen.

En dat deden we. We begonnen klusjes voor Malte te doen.

Al vrij snel hadden we in de gaten dat hij een belangrijke positie in de organisatie had die Stockholm van rookwaar en cocaïne voorzag. Bovendien was hij goed bevriend met de grote baas, Igor. Zo goed dat Liam hem Igors schandknaapje noemde.

Daar hebben we vaak om moeten lachen.

De klusjes die we voor Malte deden, stelden niet veel voor, niks mega-illegals of zo.

We haalden en brachten pakjes van en naar verschillende locaties en namen de telefoon op als klanten via WhatsApp een bestelling wilden doen. Hoewel alle communicatie op de app versleuteld was, hadden Malte en zijn bende de meest geschifte codewoorden voor hun koopwaar bedacht. Als iemand 'een pizza' bestelde, moest ik vragen welke. Capriccio-

sa was bijvoorbeeld wiet en hawaiï coke. Dus als een klant vijf hawaiïpizza's bestelde, wilde hij vijf gram coke hebben.

De prijs voor een gram eersteklas cocaïne is achthonderd kroon, dus het waren geen goedkope pizza's. Je bestelling werd wel binnen een halfuur thuisbezorgd, dus het serviceniveau was hoog.

Maar het was allemaal *strictly old school*: coke, speed, wiet enzovoort. Geen medicijnen en dat soort shit. En heroïne verkochten we zeker niet – die markt was in handen van de Gambianen in Kungsträdgården.

Soms vertelde Malte hoe het vroeger ging, dat gasten midden op straat stonden te dealen, alsof ze ijsjes verkochten. De ibahesj kon ze zo van de straat plukken.

Daar moest ik hard om lachen.

Niet te vatten hoe mensen konden leven toen internet en alle apps er nog niet waren.

Ik voelde me als een vis in het water, maar Liam werd nerveus en wilde ermee kappen. Ik moest hem beloven niet meer voor Malte te werken. Daar ging ik mee akkoord, maar vooral om hem een plezier te doen.

Na een paar maanden zwommen we niet alleen in de wiet, maar ook in het geld. Ik had al snel uitgerekend dat ik met een gewone baan nooit zoveel zou verdienen.

Liam kocht een tweedehands BMW van een gozer uit Bredäng en leek voor het eerst sinds lange tijd weer echt tevreden. Zelf durfde ik niks megaduurs te kopen, omdat mijn moeder al zoveel vragen stelde, over hoe ik aan mijn kleren en schoenen kwam en zo.

Het leek wel alsof ze rook dat er iets niet oké was.

Op een dag moest ik bij Maltes baas komen: Igor, een enorme Rus met opgepompte spieren en een kaalgeschoren kop.

Hij runde een groot deel van de drugshandel in Stockholm. Liam vertelde dat hij drie gasten had gemold die hem hadden belazerd; hij had hun polsen en enkels met ducttape

aan elkaar gebonden en ze als jonge katjes verdronken. Verder scheen hij poëzie te schrijven en meerdere boeken uitgegeven te hebben.

Eerlijk gezegd voelde ik me wel geveleid toen Igor zei dat hij had gehoord dat ik goed werk leverde. Hij vroeg of ik hem wilde helpen met andere, grotere dingen. Ik zou goed betaald krijgen, en als ik zou blijven uitblinken waren er veel mogelijkheden binnen het Bedrijf.

Zo noemde hij het echt: het Bedrijf. Alsof hij een of andere echte bv had.

Hij had het er ook steeds over dat de klant centraal stond, dat het belangrijk was dat je je klanten nooit belazerde en dat je altijd *service-minded* moest zijn.

Het leek wel alsof hij een cursus bij het arbeidsbureau had gevolgd, waarbij je leert hoe je een onderneming moet leiden, met btw en overurencompensatie en al dat soort shit.

Ik zei meteen ja. Pas toen ik wegliep, begon ik te twijfelen. Maar toen was het al te laat.

Later die avond nodigde Igor me uit voor de vrijdagmiddagborrel van het Bedrijf. Ik weet niet of het grappig bedoeld was, maar hij noemde het een *'afterwork'*.

We gingen poolen en bier drinken. Iedereen, behalve Igor, die blijkbaar nooit een druppel alcohol dronk. Hij zat aan één kant van de ruimte en hield ons de hele tijd in de gaten.

Liam was daar niet bij.

Later vertelde hij dat hij hetzelfde aanbod van Igor had gekregen, maar het had afgeslagen. Hij zei dat ik hartstikke gek was en dat het allemaal mis zou gaan als ik niet leerde om na te denken voor ik iets deed.

Bovendien had ik hem beloofd geen klusjes meer voor Igor en zijn schandknaapje te doen, maar zoals gewoonlijk had ik hem teleurgesteld, bla, bla, bla.

Dit was exact tien dagen geleden.

De week erna moest ik met Malte op pad om schulden te gaan innen van klanten die op de pof hadden gekocht. Ik